

Izkoristite brezmejne možnosti interneta

Američani prednjačijo v razvoju internetnih storitev za bolnike in zdravnike. Zdravnike združujejo v profesionalno omrežje, bolnike s podobnimi diagnozami v skupnost, prenašajo operacije v živo in pridobivajo sredstva za humanitarne projekte.

Facebook velja za največje družbeno omrežje na svetu. Čeprav ga Kitajci – teh pa je dobra milijarda – ne smejo uporabljati, ima že več kot 955 milijonov uporabnikov. Če bi bil država, bi bil tretja največja na svetu po številu prebivalcev. Svoj profil na njem ima tudi skoraj 37 odstotkov Slovencev. Raste pa tudi število uporabnikov Twitterja. Več kot pol milijarde tviterašev vsak dan napiše 340 milijonov tvitov, 20 tisoč Slovencev jih vsak teden prispeva 132 tisoč. Še en podatek: najhitreje rastoče omrežje doslej, Pinterest, je v slabih dveh letih delovanja pridobilo 10,4 milijona uporabnikov.

Družbena omrežja pa niso namenjena le zabavi, pogosta je tudi poslovna raba. Največje profesionalno omrežje LinkedIn, namenjeno predstavljanju in povezovanju ljudi na podlagi njihove izobrazbe ali poklica, ima 175 milijonov uporabnikov. Prihajajo iz več kot 200 držav sveta, 38 odstotkov jih je iz ZDA.

VSAK ČLOVEK JE MEDIJ

Z udejstvovanjem v družbenih medijih, na blogih, forumih, v skupnostih in omrežjih, je lahko vsak človek medij. Nekoč je svoj glas imel le zdravnik, s pojavom družbenih medijev pa ga je dobil še bolnik. Še nikoli

doslej bolniku ni bilo tako lahko priti do podatkov o svojem podobnih primerih po vsem svetu, za zdravnika pa še nikoli ni bilo tako enostavno izmenjevati znanje in izkušnje v krogu kolegov, in to v realnem času, ter tudi sodelovati z bolniki. Odličen primer novodobnega komuniciranja je ameriška klinika Mayo, ki na svojem spletnem portalu gosti kar sedem blogov; od zgodb bolnikov do blogov o raziskavah, izobraževanju in inovacijah. Z blogi ter pojavljanjem na Facebooku in Twitterju so poskrbeli za odprtost in možnost dvo- in večsmernega komuniciranja. Tudi tako lahko zdravstvene ustanove danes ohranjajo svoj ugled.

ZDRAVNIKI SO ZGODNI POSVOJITELJI

Raziskave kažejo, da so zdravniki, kar zadeva tehnologijo, zgodnji posvojitelji, kot se ta kategorija imenuje po teoriji Everetta Rogersa o difuziji inovacij. Novim tehnologijam so naklonjeni, znajo jih uporabljati in lahko si privoščijo najnovejše naprave. Že zdaj se dogaja, da denimo zdravnik iz Slovenije dobi zahteven primer in se o njem posvetuje s svojim nekdanjim sodelavcem, ki danes dela v Aziji, ter kar sam pridobi drugo mnenje. Na tej točki družbeni mediji niso več namenjeni zgolj zabavi, temveč postanejo orodje, ki spreminja življenje. Ob sodelovanju zdravnikov brez meja v specialnostih in prek bolnišničnih zidov lahko bolnike neha skrbeti, ali so obiskali pravega specialista.

BODO DRUŽBENI MEDIJI UBILI TELEVIZIJO?

Nekatera omrežja so danes verjetno že na vrhuncu priljubljenosti, a zavedati se moramo, da gre le za kanale komuniciranja. Morda bodo preživeli, mogoče pa jih bodo že jutri nadomestile nove ideje, ki se v tem trenutku razvijajo v Silicijevi dolini. Kljub neprav rožnatim napovedim nekaterih futurologov so časopisi preživeli radio, radio je preživel TV, vsi omenjeni mediji pa bodo

najbrž preživeli tudi razmah interneta. Spremenjeni načini komuniciranja, ki jih omogoča (mobilni) internet, pa bodo ostali in se razvijali pred našimi očmi.

DOXIMITY: PROFESIONALNO OMREŽJE AMERIŠKIH ZDRAVNIKOV

Obstoj skupnosti zdravnikov obljublja rudnik zlata vrednih podatkov o javnem zdravju. Doximity ima namreč več kot 50 tisoč članov, kar je devet odstotkov vseh zdravnikov v ZDA. Razpravam o simptomih in izbruhih ter širjenju nalezljivih bolezni lahko člani sledijo na zelo enostaven način, novi medij pa lahko izboljša tudi učinkovitost in hitrost spreminjanja načrtov zdravljenja. V podatkih, ki so zdaj na voljo vsem in niso nič več skriti v kabinetih in spominih posameznih zdravnikov, se lahko odkrijejo zapleti pri novih terapijah, prej neznan dejavniki tveganja za običajne bolezni, celo popolnoma nove bolezni.

»Omrežjem, kot sta Facebook in Twitter, namenjenima povezovanju in zabavi, s čimer bogatita naše življenje, ne moremo odreči družbene moči. Čas pa je, da se paradigma s teh omrežij razširi na zdravstveno oskrbo in omogoči še boljše rezultate.« je za portal Venture Beat povedal Alex Blau, dr. med., strokovni direktor Doximityja.

PACIENTSLIKEME.COM: BOLNIKI MED SEBOJ

Spletni portal ponuja prostor za brezplačno druženje bolnikov s podobnimi stanji in boleznimi. V osmih letih delovanja je privabil že 137 tisoč bolnikov s tisoč različnimi boleznimi, ki med seboj komunicirajo na forumu ali prek zasebnih sporočil. Člani lahko iščejo simptome in poročila o terapijah ter ocene terapij. Profil uporabnika vsebuje prikaze, ki nadzorujejo napredek posameznika, in obrazce s podatki o obisku pri zdravniku. Upravitelji portala monetizirajo svojo storitev s pro-

dajo agregiranih anonimnih podatkov prvenstveno farmacevtski in biotehnični industriji.

PRENOS OPERACIJ V ŽIVO

Iz telesaške bolnišnice Memorial Hermann so v živo tvitali z dveh operacij, ena je bila na srcu in druga na možganih. Odstranitev tumorja na možganih je spremljalo 14,5 milijona ljudi, posnetek operacije z dvojnimi koronarnimi obvodoma, ki je bila sicer prenašana v živo, pa je v mesecu dni po dogodku dosegel 125 milijonov ljudi. Nedavno je operacijo, v kateri je bolnici v oko vsadil trajne kontaktne leče, v celoti v živo prenašal dr. Robert Rivera z ameriškega inštituta Hoopes Vision. Zakaj so se odločili za prenos operacij? V bolnišnici Memorial Hermann tega niso pojasnili, dr. Rivera pa je povedal, da želi morebitne kandidate za operacijo z vsega sveta poučiti o tej metodi korekcije očesne dioptrije.

PLAVAJOČI ZDRAVNIKI

Program Floating Doctors ob obali vzdolžnih Karibov in Srednji Ameriki, kjer se prostovoljci bojujejo proti tropskim boleznim, poteka že štiri leta. Donacije za izvajanje programa zbirajo predvsem s spletnim komuniciranjem. »Težko je povedati zgodbo, ampak prav to je tisto, kar pripravi ljudi, da sežejo v žep in darujejo sredstva za naš program. To pa nam omogoča, da nadaljujemo svoje delo,« je za portal Mashable povedala Sky Labrot, vodja izvedbe programa Floating Doctors.

Prek interneta pridejo tudi do strokovnega mnenja specialistov; na Haitiju so denimo odkrili človeka z zlomljeno roko, zloma ni zdravil, od dogodka pa sta minili že dve leti; nato so prek YouTube našli specialista ortopeda, ki jim je svetoval, kako pozdraviti poškodbo. Na srečo je Srednja Amerika dobro pokrita s signalom 3G, ki jim omogoča dostop do interneta. PETRA SLANIČ